

Jaroslav Velc,
LMK 215 Kladno
Konstrukce: Jaroslav Velisek

Elektroakrobat ACRO-E

Když jsem před třemi roky obdržel poštou zásilku s frézovanými žebry na elektrovětroň Rower, byla uvnitř balička i nabídka ostatní produkce z dílny Jaroslava Veliska z LMK Strážnice (jaroslav.velisek@uh.cz). Jednou z nich byl leták s popisem a muškou modelu ACRO-E na pohon elektromotorem. I když jsem si původně myslel, že zůstanu u klidného létání v termice, postupně jsem opět – stejně jako před léty – dospěl k akrobacii. Avšak tentokrát bez jekotu laděného výfuku a umaštěných rukou.

Takže mi přišla další zásilka, která tentokrát obsahovala balzové a překližkové díly vyrobené na CNC frézce, laminátový kryt motoru, motorové lože a pružinu podvozku. Součástí byl i jednoduchý stavební výkres v měřítku 1:1. Ještě jsem si pro upřesnění od výrobce vyžádal několik fotografií a mohl jsem začít.

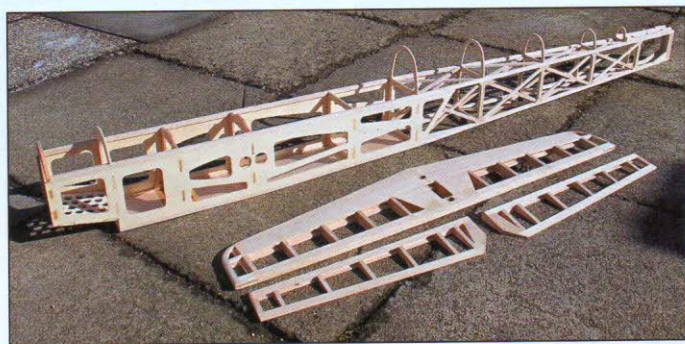

balzou 1,5 mm. Zde se pečlivá práce vyplatí, neboť brousit je potřeba co nejméně, aby tam vůbec ještě nějaká balza zbyla. Odnímací kryt s laminátovou nebo čírou kabinou je běžné konstrukce a je zajištěn posuvnou pružnou pojistkou. Motorové lože je laminátové, ve tvaru kónické trubky se zadní přírubou pro čtyři šrouby M4 a předním čelem pro uchycení motoru. Řešení je to jednoduché, lehké a přitom bytelné. Podvozek má laminátovou listovou pružinu přišroubovanou třemi plastovými šrouby M6 k trupu, kola mají průměr 70 mm. Ostruha s kolem o průměru 28 mm je spřažena se směrovkou.

Vodorovná ocasní plocha je subtilní konstrukce se symetrickým profilem NACA 0009 a s úhlem náběhu 0°. Hlavní nosník je tvořen pásnicemi z balzy 2 x 10, jež se ke konci zužují na 5 mm. Náběžná lišta, pomocný nosník i náběžná lišta kormidel jsou z balzy 5 mm, žebra jsou z balzy 2 mm, vše ostatní, tedy potah

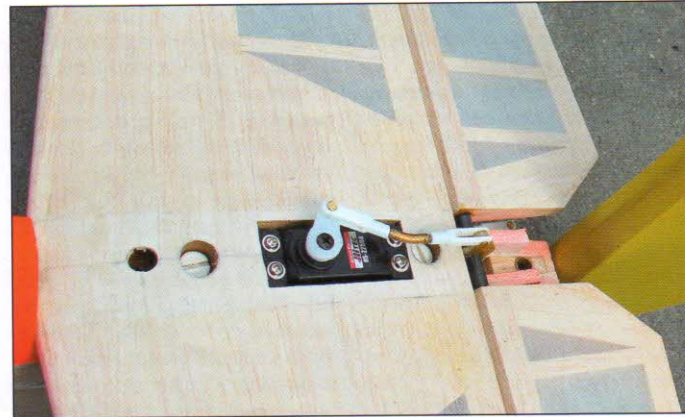
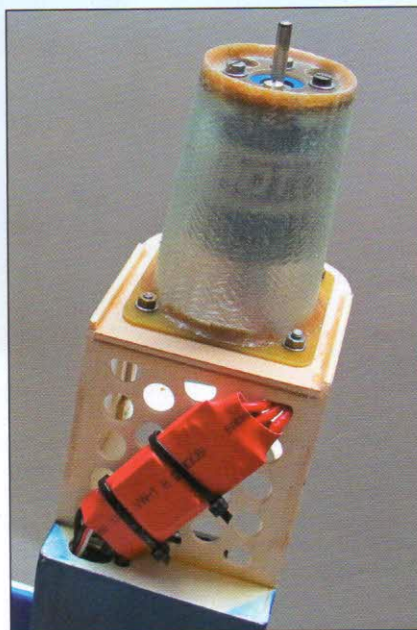
torzní skříně, páskování žeber a odtoková lišta jsou z balzy 1 mm. Zejména odtokovou lištu je dobré lepit Kanagomem, který zaručí tvrdý, tvarově stálý a dobře brousitelný spoj. Poloviny výškovky jsou spojeny vlepenou uhlíkovou trubkou 5/0,5 mm s pákou z laminátu, která je velmi krátkým táhlem spojena se servem HS-225BB zapuštěným v ose VOP. Takto řešený náhon téměř vylučuje mechanické vůle. Celek je s trupem spojen dvěma plastovými šrouby M4.

Svislá ocasní plocha má kýlovou plochu demontovatelnou a umožňuje tak přístup k servu

Trup je příhradové konstrukce, přední část má bočnice a přepážky z topolové překližky 3 mm odlehčené frézováním. Vzájemnou polohu při lepení zajišťují zámkové kolmosti přepážek a bočnic zajišťuje perforovaná podlážka mezi motorovou a druhou přepážkou. Čtyři hlavní nosníky trupu jsou z balzy 6 x 6 a zde se vyplatí vy-

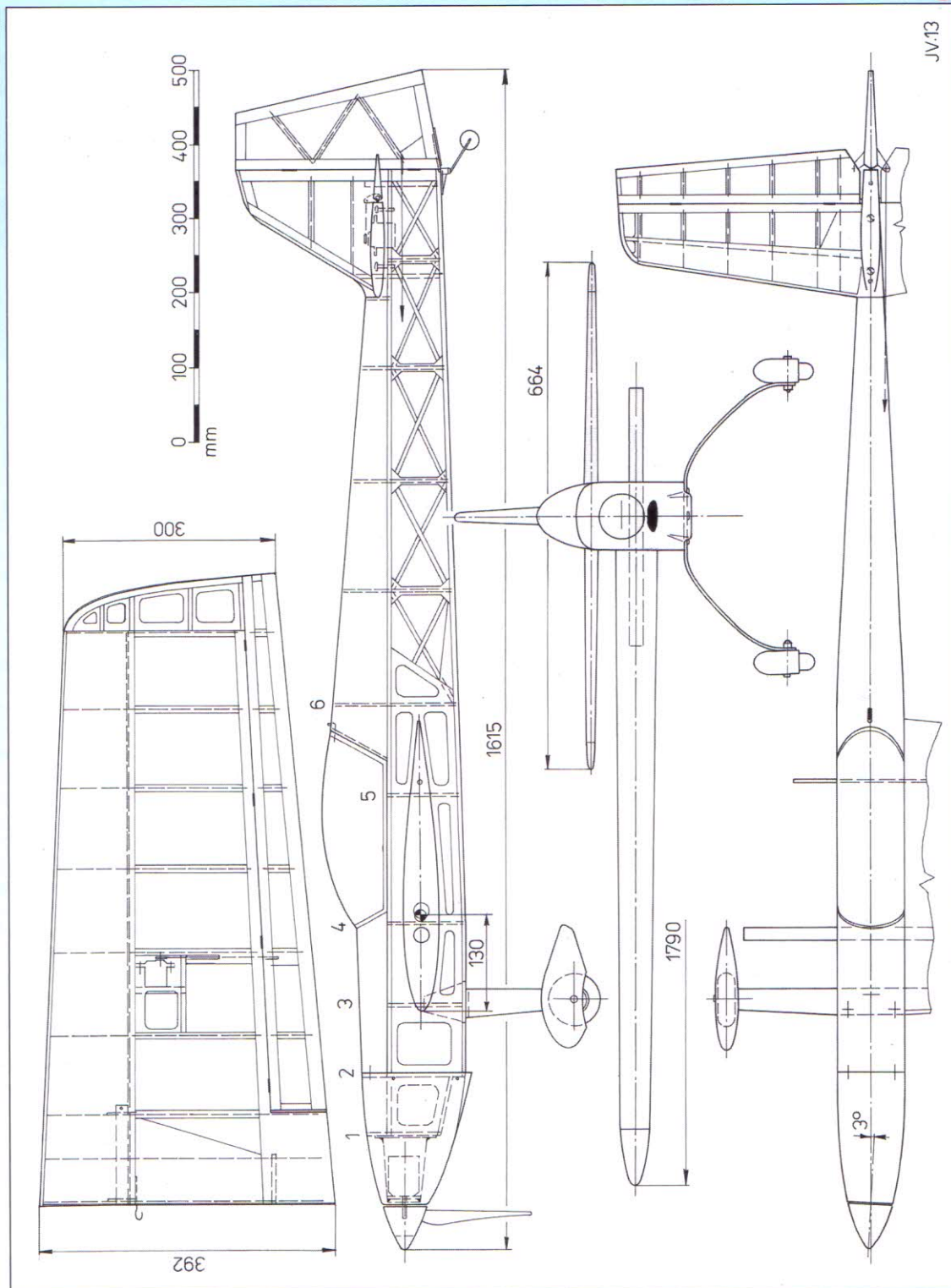
brat opravdu kvalitní. Přepážky od sedmé dál k ocasní části jsou složené ze dvou boků a hlavního dílu. Diagonální výtzuhy trupu jsou z balzy 3 x 6. Spodek trupu po přepážku 6 je mezi podélníky vylepen balzou 3 mm, v místě uchycení podvozku je vlepena destička z letecké překližky 3 mm. Hřbet trupu za kabinou je polepen

výškovky. Má v sobě zalepeny dvě uhlíkové trubky 5/0,5mm, které procházejí otvory ve VOP a jsou zasunuty do pouzder zalepených v trupu. Zespuď jsou zajištěny plastovými šrouby M3. Spodní závěs kormidla je napevno, horní je rozebiratelný a umožňuje vyjmout kýlovku. Kormidlo je ovládáno lanky, servo HS-225BB je umístěno v trupu za přepážkou 5.

Křídlo klasické konstrukce se symetrickým profilem NACA 64A-014 je dělené; jeho úhel náběhu je 0°. Konstrukce je opět velmi lehká, hlavní nosník je tvořen dvěma pásnicemi z borovice 3x8 a stojinou z balzy 3mm. Pomocný nosník a náběžná lišta křídélka jsou z balzy 6mm. Potah torzní skříňně, páskování balzových žebér, pomocných nosníků a křidélek jsou z balzy 1,5mm. Z topolové překližky jsou výztuhy žebér v místě zalepených laminátových pouzder spojovací trubky, destičky pro uchytení serv křidélek a koncové odlehčené oblouky, které jsou dotvarovány balzou. Serva jsou opět HS-225BB; přístup k nim je přelepen samolepicí fólií. Poloviny křídla se nasouvají na duralovou trubku 18/1mm, která volně prochází trupem. Jejím posunutí zabráňují kolíky zalepené na koncích pouzder. Proti vysunutí jsou poloviny křídla zajištěny gumovými oky.

Model je potažen Vliesem, čtyřikrát lakován vypínacím lakem, jedenkrát zaponem a po-

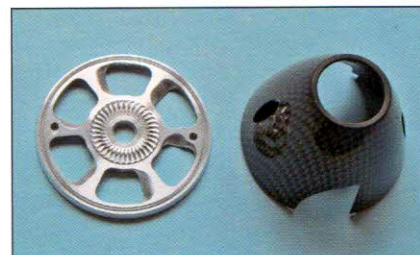

tom nastříkán autoemalí. Záměrně jsem na některé části povrchu modelu nepoužil barvy a nechal tak vyniknout samotnou konstrukci.

Motor jsem použil podle doporučení konstruktéra HCS Roton 900W/16 s vrtulí APC-E 13/6,5 a s regulátorem Turnigy 60 Plus, jako palubní zdroj slouží baterie Li-pol 6s 3300 mAh. Motor točí na zemi 9800 ot./min při odběru 39–40 A a je vyosen 3° vpravo.

Po deseti minutách letu dobijím asi 2500 mAh, což zaručuje dostatečnou rezervu na přistání. Chlazení

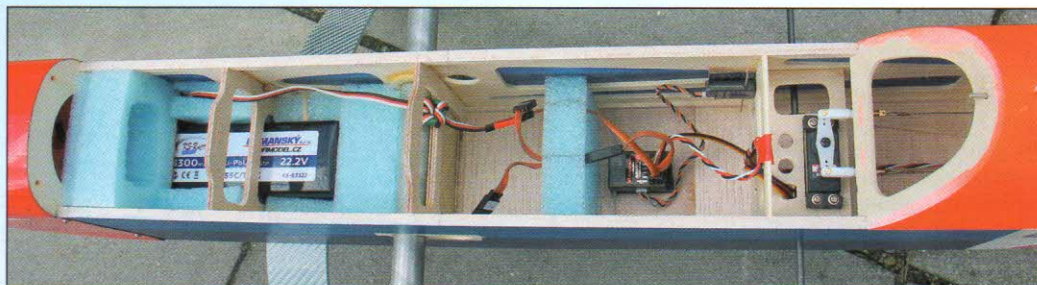
(Pokračování na straně 26)

ELEKTROLETY

(Pokračování ze strany 25)

regulátoru má vstup za kuzelem na spodní části krytu motoru a výstup na jeho konci, chladicí vzduch je k motoru přiváděn turbokuželem, jehož špici jsem upíchl na soustruhu a loukotě základny sbrousil tak, že fungují jako ventilátor. Vzduch odchází otvory v kabině a na konci trupu.

Létání s modelem je velmi příjemné. Jde o klasický akrobat bez ambicí viset metr nad zemí či libovat si v obrazech, které žádné slušně vychované letadlo nedělá. Jeho konstrukce je promyšlená, ve své jednoduchosti maximálně účelná a při této velikosti překvapivě lehká. V mém případě je letová hmotnost 2460 g a při nosné ploše 64,8 dm² vychází plošné zatížení na asi 38 g/dm². Při čerstvě nabitě baterii je příkon motoru okolo 1 kW, proto je na verti-

kální obraty výkonu dostatek. Vypnutá brzda motoru při klesání model účinně brzdí, rozdílů v rychlostech tak nejsou velké. Při přistání má model tendenci s využitím přízemního efektu plavat a nechá se krásně dotáhnout na přistání na tři body. Pojíždění a vzlety z travnaté plochy nečiní obtíže. Pokud se někdo rozhodne si Acro-E postavit, získá stavebně i finančně nenáročný model se skvělými letovými vlastnostmi.